

Tjeneste, vilde jeg sige, at det var grumme helbigt; i ethvert Fald er det aldeles overflødig, for at faae de fornødne Kræfter, at beholde dem. Nu er der vel blevet hentydet til, at naar vi fik Nordflæsbyg tilbage, som Gud give, saa vilde vi være ilde farnø, hvis vi havde vedtaget nærværende Lov; men hvad enten vi til den Tid have 5, eller vi kun have 3 Seminarier, tvivler jeg ikke om, at man kommer til os med en Fordring om at oprette endnu et Seminarium af Hensyn navnlig til det større Omraade, Riget da vilde faae. Men hvordan det nu end hermed gaaer, saa siger jeg, at tre Seminarier ere alligevel fuldkommen tilstrækkelige. Saaledes som Kræfterne nu ere splittede, udrettes der i mine Tanker ikke nær Saameget, som om vi havde samlet dem i færre Seminarier, og vi vilde da derhos have færre Bekostninger, idet man f. Ex. kunde anskaffe Apparaterne til en billigere Priis. Tidligere, da Communicationsmidlerne vare mindre gode, fandt man det hensigtsmæssigt at lægge Seminarierne paa forskjellige Steder i Landet, men nu gjør det jo saa at sige Intet til Sagen, om de ligge en 20 Mile nærmere eller fjernere. Jernbaner og Dampstibe hjælpe i den Henseende paa Udskillelsen i Rummet i høj Grad, saa disse Hensyn behøve nu ikke at bevæge os til at have flere Seminarier; selv om vi derfor senere atter skulde komme til at udvide Seminarievirksomheden paa Statens Regning — hvad ikke vil behøves — vilde jeg dog svare, at det var alligevel godt, at vi nedlagde de to Seminarier, thi eet af To maae vi da hellere foretage ved Udbivelse af de 3 tilbageværende, end nu beholde dem alle 5. Der er ikke Skoler nok til privat Dimittering, sagde det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen). Derimod sætter jeg min Paastand, at der er allerede Skoler nok, og det har viist sig netop i det Antal Dimittender, de kunne præstere, at de Skoler, der ere, de to Seminarier fraregne, levere flere, end vi have Brug for. Men selv, om der ikke var Skoler nok, skal der nok komme de fornødne, naar der viser sig Trang dertil. Jeg lægger Ilden eller ingen Vægt paa den Underviisning i Pædagogik og den Dvælselse i praktisk Færdighed, som Seminaristen faaer

paa Seminariet. Jeg er fuldstændig enig med den ærede sidste Taler i, at det pædagogiske Talent er i væsentlig Grad medfødt, men at det desuagtet er nødvendigt for at være Lærer, at det modtager Udbannelse, men den faaer det ikke paa Seminariet. Seminaristen har der noget ganske Andet at bestille, end at udbanne sig i pædagogisk Henseende; den Dvælselse, han faaer der i praktisk Færdighed, er som oftest næsten Comediespil. Der opstilles for dem nogle Børn, som bogstaveligt gjøres til Prøveflude, og er der et siffigt Hoved deriblandt, gjælder det om at faae ham til at svare feil paa Strømt for at vilde Catecheten. Det gaaer ikke til paa en sund og naturlig Maade. Naar man siger, at en Lærer stadigt er tilstede og underviser, saa svarer jeg, at naar der er en Flok Børn, der skulle undervises af en Lærer, som kan udfylde Pladsen, da generer det strax, naar han skal have to Medhjælpere; de ville i Reglen ikke kunne faae den Anviisning der paa en saa naturlig Maade, som de vilde kunne faae den andetsteds enten ved Siden af en dygtig Lærer, — thi saadanne findes ogsaa uden netop ved Seminariernes Dvælseskoler — eller naar de paa egen Haand komme til at tage fat paa deres Gjerning. Naar der er en Mand, der vil tage fat med Sver, er det egentlig først, naar han kommer til at arbejde paa egen Haand, at han bliver istand til at blive en dygtig Lærer i pædagogisk Henseende. Der gives ikke Regler for, hvorledes man skal lære at tage disse enkelte af en heel Skoles f. Ex. 50 Børn, thi det beroer paa deres Character, paa de Forhold, hvorunder de leve hjemme og paa mange andre Hensyn, som hverken Brammers Pædagogik eller nogen som helst anden Bog har i fjerneste Forstand Noget med at gjøre. Det lærer Læreren selv ved alvorlig Agtpaagivenhed, og har han ikke den levende Interesse for sit Kald, kan han have læst Pædagogiken 10 Gange fra Ende til anden, og faaet Udmærkelse ligesaa tidt, han bliver dog en slet Lærer. Det, der erstatter Pædagogiken, er Kjærlighed til Børnene. Det er Kjærlighed, der lærer ham, hvorledes han skal tage Enhver især. Der spørges, om vi vinde Noget i oeconomic Henseende ved det Lovforslag, samt hvad og hvor snart?